

Kulturutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kommunernas kulturverksamhet

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om kommunernas kulturverksamhet (RP 195/2018 rd): Ärendet har remitterats till kulturutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- kulturråd Kirsi Kaunisharju, undervisnings- och kulturministeriet
- utvecklingsdirektör Pirjo Hamari, Museiverket
- direktör Paula Tuovinen, Centret för konstfrämjande
- specialsakkunnig Päivi Väisänen-Haapanen, Finlands Kommunförbund
- specialforskare Minna Ruusuvirta, Det kulturpolitiska forskningscentret Cupore
- verksamhetsledare Helena Värri, Finlands Symfoniorkestrar rf
- ordförande, JK, VH Tommi Saarikivi, Centralförbundet för Finlands Teaterorganisationer
- verksamhetsledare Viivi Seirala, Förbundet för grundläggande konstundervisning i Finland rf
- ordförande Aaro Harju, Fritt Bildningsarbete rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- finansministeriet
- Svenska Finlands folkting
- direktör Paula Tuovinen, Centret för konstfrämjande
- Främjandet av Kulturarvet i Finland rf
- Finlands museiförbund rf.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om kommunernas kulturverksamhet, som ska ersätta den gällande lagen från 1992.

Den föreslagna nya lagen får bestämmelser om syftet med kommunernas kulturverksamhet, om statliga myndigheters uppgifter, om kommuninvånarnas deltagande, om en utvecklingsuppgift, om samverkan och om framställande av information om och utvärdering av verksamheten. Sam-

Betänkande KuUB 14/2018 rd

tidigt föreslås det att bestämmelserna om kommunernas uppgifter och bestämmelserna om den statliga finansieringen uppdateras.

Utgångspunkten för lagen är att främja kreativ verksamhet inom konst och kultur samt jämlika möjligheter för olika befolkningsgrupper att ta del i konst, kultur och bildning. Lagen främjar kulturverksamheten i kommunerna så att verksamheten ordnas och tjänster produceras med beaktande av de lokala förhållandena, olika befolkningsgruppers olika behov och förväntningar samt konstens och kulturens mångskiftande möjligheter att påverka enskilda personers och större gruppers liv, samhället samt den regionala och lokala utvecklingen. Lagens syften och kommunernas uppgifter anknyter till människors möjligheter till kreativt uttryck, att skapa och uppleva samt utöva konst och kultur, få tillgång till och bruka konst och kultur samt till konst- och kulturförstran och kulturarv och till stärkandet av befolkningens välfärd och hälsa och främjandet av den lokala och regionala livskraften genom kultur och konst.

Myndigheter på undervisnings- och kulturministeriets förvaltningsområde och på andra förvaltningsområden ska enligt förslaget skapa förutsättningar för kommunernas kulturverksamhet. Kommunens uppgift är enligt förslaget att ordna kulturverksamhet i form av bas- och närservice i enlighet med syftet med och uppgifterna enligt denna lag. Kommuninvånarnas möjligheter att delta i och påverka kommunens kulturverksamhet förstärks enligt förslaget. Möjligheterna till och resurserna för samverkan mellan olika kommunala sektorer och mellan kommunerna ska enligt förslaget identifieras i verkställigheten av de syften och uppgifter som föreskrivs i lagförslaget. Genom den föreslagna lagen införs en utvecklingsuppgift som stöder kvaliteten, genomslaget, personalens kompetens, invånarnas jämlikhet och kommunernas inbördes samverkan i fråga om kommunernas kulturverksamhet. Genom produktion av information om och genom utvärdering av kulturverksamheten stöds förverkligandet av lagens syften och i lagen föreskrivna uppgifter.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2019.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmänt

Kulturutskottet stöder regeringens förslag att ersätta lagen om kommunernas kulturverksamhet med en mer tidsenlig lag. Det är viktigt att lagstiftningen motsvarar den förändrade och föränderliga omvärlden. Lagberedningen har förtjänstfullt beaktat de mångskiftande kulturelaterade behov och synpunkter som framförts. Propositionen identifierar och erkänner dessutom konstens och kulturens samhällspolitiska betydelse och verkningar tydligare än tidigare.

Den föreslagna lagen stärker kulturens roll i kommunen och motiverar kulturens betydelse och ställning som kommunal basservice. Propositionen stöder i allt väsentligt framtidens bildningssamhälle och lyfter fram att konsten och kulturen har en vidsträckt och stor betydelse för kommuninvånarna och kommunens livskraft. Om de planerade strukturella reformerna (landskaps- och vårdreformen, projektet Framtidens kommun) genomförs, kommer kommunerna att i ökande grad fokusera på att ordna bildnings-, kultur- och fritidstjänster.

Betänkande KuUB 14/2018 rd

Propositionen ger kommunerna nya verktyg för att organisera kulturverksamheten. I lagförslaget föreskrivs det på allmän nivå om kommunens uppgifter inom kultursektorn. Hur verksamheten ska skötas beslutar kommunen själv om med stöd av den kommunala självstyrelsen och utifrån de lokala förhållandena. Utskottet anser att lösningen är motiverad.

Den föreslagna lagen uppmuntrar kommunerna till planmässig verksamhet som bygger på samarbete, också över kommungränserna. Det är angeläget att alla befolkningsgrupper har tillgång till kommunernas kulturverksamhet.

Utskottet tillstyrker lagförslaget i propositionen, men med följande kommentarer och ändringsförslag.

Kulturen som egenvärde och som instrumentellt värde

Utskottet konstaterar att innebörden i begreppen konst och kultur har förklarats tydligt och mångsidigt i anknytning till lagförslaget. Av propositionen framgår att de kommunala kulturtjänsterna har såväl ett instrumentellt värde som ett egenvärde — och i utvidgad mening också samhällspolitisk betydelse. Kulturen har nära kopplingar till kommunens uppgift att främja invånarnas välbefinnande och kommunens livskraft.

Det är positivt att propositionen ser kulturen som en välfärdsfrämjande faktor. Konst och kultur har i många undersökningar konstaterats ha stor betydelse för välfärden och hälsan, liksom också på delaktighet och samhörighet. Satsningar på att göra kulturen mer tillgänglig har därmed också en socialpolitisk dimension.

Konsten, kulturen och de kreativa branscherna erövrar mark som såväl produktionssektor som tjänstesektor. Utskottet framhåller att kulturen har stor betydelse för samhällsekonomin. Enligt ett sakkunnigyttrande producerar kulturen redan nu 6,8 procent av bruttonationalprodukten i Europa. Kulturen sysselsätter direkt 8,4 miljoner människor inom EU-området, och företagen inom kultur och de kreativa branscherna uppskattas sysselsätta totalt över 12 miljoner människor, det vill säga 7,5 procent av arbetskraften i EU. Kultursektorn är snävare definierad i Finland, men sysselsätter här 3,5 procent av arbetskraften, enligt sakkunnigyttrandet. Kulturens andel av alla konsumtionsutgifter är 4,7 procent och av de privata konsumtionsutgifterna 5,8 procent.

För att kommunernas kulturverksamhet ska kunna upprätthållas och främjas på det sätt den föreslagna lagen avser, måste det ges förutsättningar för såväl fritidsarbete och frivilligarbete som yrkesmässigt arbete. De utesluter inte varandra, utan förtjänar sin plats, var och en för sig och i samarbete med varandra. Professionellt framställd konst har betydelse också för kvaliteten på verksamheten. Utskottet anser därför att professionaliteten bör framhävas ytterligare i bestämmelsen om kommunens uppgifter.

Kulturarvet

Under sakkunnigutfrågningen lyftes det fram att propositionens beskrivning av kommunens kulturväsende betonar den traditionella kulturen: scenkonst, evenemang och biblioteksväsendet, medan den materiella kulturmiljön ges ringa uppmärksamhet. Utskottet vill framhålla att också

Betänkande KuUB 14/2018 rd

kulturmiljön utgör en väsentlig del av kulturen. Den anknyter till varje medborgares liv och, ständigt närvarande, berättar om områdets historia och skapar band till hembygden.

Utskottet konstaterar att kulturmiljön, exempelvis den byggda miljön, är ett värdefullt element i kommunens kultur. Kulturmiljön omfattas dock inte av lagförslagets tillämpningsområde, utan regleras i bland annat markanvändnings- och bygglagen (132/1999) och lagen om skyddande av byggnadsarvet (498/2010). Även om kommunens verksamhet inom och i anknytning till kultursektorn regleras i lagstiftning för olika sektorer, kan kommunen beroende på de lokala förhållandena och behoven planera och organisera kulturväsendet så att det på bästa sätt betjänar kommuninvånarna.

Framställande av information om och utvärdering av verksamheten

Utskottet konstaterar att den föreslagna riksomfattande insamlingen av enhetlig information om och utvärderingen av kommunernas kulturtjänster förbättrar situationen avsevärt. Med det informationsunderlag som för närvarande finns tillgängligt är det inte möjligt att följa utfallet av den föreslagna lagen. En utmaning för riksomfattande informationsinsamling är att kommunerna organiserar och stöder sin kulturverksamhet på olika sätt, vilket försvårar sammanställningen av enhetlig statistik.

Utöver målen med den föreslagna lagen skapar också andra faktorer behov av informationsframställning och utvärdering såväl inom kommunerna som på riksnivå. Bland dessa faktorer kan nämnas exempelvis förväntningarna på kommunens kulturverksamhet och utvecklingen av nya verksamhetskoncept. Den riksomfattande informationsinsamlingen synliggör kommunernas kulturfunktioner och erbjuder också kommunerna tillfälle att granska sina funktioner i ett bredare perspektiv. När det finns mer information från kommuner av olika storlek och i olika delar av landet blir det också lättare att undersöka samarbetsmöjligheterna och sprida god praxis.

Utskottet konstaterar att kulturverksamheten sedan 2011 omfattats av den utvärdering av kommunernas basservice som genomförs vartannat år. Det är välkommet att så sker också i fortsättningen genom den föreslagna lagen. I enkäterna om kommunernas basservice har kulturverksamheten hittills i huvudsak fokuserat på växlande teman, vilket betyder att informationen varit av engångsnatur. Utskottet menar att utvärderingen av verksamheten bör utvecklas i en riktning där ett visst huvudtema och vissa frågor återkommer vid varje utvärdering.

Finansiering

Propositionen föreslår ingen ändring av lagstiftningen om statsandel för kommunal basservice där det föreskrivs om finansieringen av kommunernas allmänna kulturverksamhet. Utgångspunkten för den föreslagna reformen är att den ska genomföras kostnadsneutralt.

Den statliga finansieringen till kommunernas allmänna kulturverksamhet kanaliseras till kommunerna som en del av statsandelen för basservice. Statsandelen grundar sig inte på sektorsspecifika grundpriser utan är kalkylerad och har allmän täckning. Kommunerna fördelar den kalkylerade statsandelen till sina olika sektorer enligt egen prövning. När finansieringen av kommunernas all-

Betänkande KuUB 14/2018 rd

männas kulturverksamhet överfördes till basservicebudgeten (år 2010) var statens finansieringsandel cirka 1 euro per invånare. Staten kan också bevilja bidrag för olika projekt.

Finansieringen av teatrar, orkestrar, museer och fritt bildningsarbete samt av den på antal undervisningstimmar baserade finansieringen av grundundervisning i konst fastställs särskilt i lagstiftningen om finansiering av undervisnings- och kulturväsendet. Grundundervisningen i konst finansieras också genom statsandelen för kommunal basservice (invånarbaserat) på samma sätt som kommunens kulturväsende.

Under sakkunnigutfrågningen ägnades uppmärksamhet åt hur medlen räcker till för kommunens allmänna kulturverksamhet och för bland annat teatrar och orkestrar. Hänvisande till ett tidigare betänkande (KuUB 9/2018 rd) konstaterar utskottet att det är viktigt att sörja för tillräckliga förutsättningar att bedriva kulturverksamhet. Utskottet konstaterar att statsandelsreformerna gällande museerna (RP 194/2018 rd) och scenkonsten (ärendet bereds vidare vid ministeriet) är under beredning och att utskottet tar ställning till relevanta frågeställningar när det behandlar propositionerna.

Avslutningsvis

Utskottet konstaterar att kulturverksamheten ständigt måste utvecklas i takt med förändringarna i omvärlden för att på bästa sätt kunna möta kommuninvånarnas behov. Utskottet menar att den lagfästa utvecklingsuppgiften stöder kommunens kulturverksamhet och behövs. Planeringen och utvecklingen av kommunens kulturväsende ses som ett element i kommunens strategiska ledning, vilket lyfter in kulturverksamheten i centrum, jämsides med andra viktiga sektorer. Utskottet understryker att det här arbetet måste ske i samarbete och dialog med alla aktörer som är relevanta med hänsyn till kommunens kulturverksamhet. Den lagfästa utvecklingsuppgiften kan möta bland annat detta behov.

Utskottet noterar att det i propositionen inte föreslås ändringar av andra lagars hänvisningsbestämmelser om tillämpning av den nu föreslagna lagen. Sådana finns exempelvis i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009), lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009) och kommunallagen (410/2015).

DETALJMOTIVERING

3 §. Kommunens uppgifter.

Kulturutskottet föreslår att det till 1 mom. 2 punkten fogas ett uttryckligt omnämnande av främjande av professionellt konstnärligt arbete och professionell konstnärlig verksamhet, så att bestämmelsen tydligare motsvarar sitt syfte och framhäver åtskillnaden gentemot hobby- och frivilligverksamhet. Utskottet konstaterar att konstnärligt arbete och konstnärlig verksamhet utgör grunden för att det finns tillgång till konst och kultur och för att den är tillgänglig. Professionellt utövad och producerad konst säkerställer kvaliteten inom konst och kultur.

Betänkande KuUB 14/2018 rd

Kommuner kan på olika sätt direkt eller indirekt stöda professionellt konstnärligt skapande: de kan till exempel bevilja olika understöd för konstnärer och konstnärsorganisationer, tillhandahålla arbetslokaler, anställa konstnärer för olika projekt och köpa tjänster av konstnärer och av förmedlarorganisationer för olika konstformer. Konstnärer kan anställas exempelvis som gemenskapskonstnärer, kommun- eller regionkonstnärer, för åtgärder som främjar välfärden och hälsan eller för att skapa konstverk i det offentliga rummet, vardagsmiljön och bostadshus enligt enprocentsprincipen. Konstnärerna har en positiv inverkan på sin egen livsmiljö; vid sidan om konstnärligt skapande kan de delta exempelvis i verksamhet som aktiverar det egna boendeområdet, och de fungerar i undervisningsuppgifter och deltar i ordnandet av konst- och kulturevenemang samt andra evenemang.

4 §. Statliga myndigheters uppgifter.

Utskottet konstaterar att närings-, trafik- och miljöcentralerna bör nämnas i 2 mom. Enligt lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) har de uppgifter inom främjandet av konst och kultur.

Förslaget till lag om kommunernas kulturverksamhet har beretts med hänsyn till vård- och landskapsreformen och till att närings-, trafik- och miljöcentralerna läggs ned i samband med reformen. Till följd av de ändrade tidsplanerna för reformen finns det ännu inga bestämmelser om nedläggning av centralerna, så utskottet ser det som ändamålsenligt att i nuläget inkludera centralernas uppgifter i lagförslaget i enlighet med gällande lagstiftning.

5 §. Kommuninvånarnas deltagande.

Utskottet noterar att ordalydelsen i 2 mom. inte säkerställer att kulturverksamheten i tvåspråkiga kommuner beaktar båda språkgruppernas behov på jämlika villkor. Enligt uppgift till utskottet utgick beredningen av lagförslaget från att förslaget till bestämmelse skulle utformas på liknande sätt som bestämmelsen om språk (10 § 2 mom.) i lagen om allmänna bibliotek (1492/2016), det vill säga så att tvåspråkiga kommuner ska säkerställa att vardera språkgruppens behov beaktas på lika grunder. Av misstag beaktades inte detta vid beredningen. Utskottet föreslår att 2 mom. ändras så att det framgår att vardera språkgruppens behov ska beaktas på lika grunder.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Kulturutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 195/2018 rd med ändringar. (Utskottets ändringsförslag)

Betänkande KuUB 14/2018 rd

Utskottets ändringsförslag

Lag

om kommunernas kulturverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Tillämpningsområde

Denna lag innehåller bestämmelser om ordnandet av kommunernas kulturverksamhet samt om verksamhetens mål, om uppgifter och samverkan inom verksamheten, om invånarnas deltagande i verksamheten, om framställande av information om och utvärdering av verksamheten samt om statlig finansiering för och en utvecklingsuppgift inom verksamheten.

Med kommunens kulturverksamhet avses verksamhet genom vilken kommunen främjar skapande och utövande av, tillgång till och bruk av kultur och konst samt konst- och kulturföstran och kulturarv.

2 §

Lagens syften

Denna lag syftar till att

- 1) stödja människors möjligheter till kreativt uttryck och kreativ verksamhet samt till att skapa och uppleva kultur och konst,
- 2) främja alla befolkningsgruppers likvärdiga möjligheter till och deltagande i kultur, konst och bildning,
- 3) stärka befolkningens välfärd och hälsa samt delaktighet och samhörighet genom kultur och konst,
- 4) genom kultur och konst skapa förutsättningar för utvecklingen av lokal och regional livskraft och kreativ verksamhet som stöder livskraften.

Dessa syften ska uppnås med utgångspunkt i demokrati, invånarorientering, jämställdhet, hållbar utveckling samt kulturell mångfald och dialog.

3 §

Kommunens uppgifter

Kommunen ska ordna kulturverksamhet. För att genomföra denna uppgift ska kommunen

- 1) främja likvärdig tillgång till och mångsidigt bruk av kultur och konst,
- 2) skapa förutsättningar för **professionellt** konstnärligt arbete och **professionell** konstnärlig verksamhet,

Betänkande KuUB 14/2018 rd

- 3) främja utövande av kultur och konst samt medborgarverksamhet som anknyter till dessa,
- 4) erbjuda möjligheter till målinriktad konst- och kulturfostran inom kulturens och konstens olika former och områden,
- 5) främja bevarande och bruk av kulturarvet och verksamhet som stöder och utvecklar den lokala identiteten,
- 6) främja kultur och konst som en del av invånarnas välfärd och hälsa, delaktighet och samhörighet samt den lokala och regionala livskraften,
- 7) främja kulturell samverkan och internationell verksamhet samt att utföra andra åtgärder som har samband med kultur och konst.

Vid ordnandet av uppgifterna enligt 1 mom. och tillhandahållandet av tjänster som anknyter till dessa uppgifter ska kommunen beakta lokala förhållanden och resurser samt behoven hos olika befolkningsgrupper.

Kommunen kan ordna kulturverksamhet själv eller i samverkan med andra kommuner eller på något annat sätt. Vid ordnandet av kommunernas kulturverksamhet ska tillräcklig och mångsidig expertkompetens anlitas.

När kulturverksamhet ordnas ska kommunen beakta verksamhet som grundar sig på lagen om allmänna bibliotek (1492/2016), lagen om grundläggande konstundervisning (633/1998), museilagen (729/1992), teater- och orkesterlagen (730/1992) och lagen om fritt bildningsarbete (632/1998).

4 §

Statliga myndigheters uppgifter

Undervisnings- och- och kulturministeriet och andra statliga myndigheter ska medverka till att skapa förutsättningar för kommunernas kulturverksamhet. Undervisnings- och kulturministeriet är behörigt ministerium i ärenden som gäller kultur och konst.

Uppgifterna för främjande av kultur och konst sköts av Museiverket, Centret för konstfrämjande och närings-, trafik- och miljöcentralerna inom deras respektive verksamhetsområden och i enlighet med den lagstiftning som gäller dem.

5 §

Kommuninvånarnas deltagande

Kommuninvånarna ska ha möjlighet att delta i och påverka kommunens kulturverksamhet och beredningen av beslut som gäller verksamheten. Bestämmelser om rätten att delta i och påverka kommunens verksamhet finns i 22 § i kommunallagen (410/2015).

Vid ordnande av kommunernas kulturverksamhet i tvåspråkiga kommuner ska det säkerställas att vardera språkgruppens behov beaktas på lika grunder. I kommuner inom samernas hembygdsområde ska det säkerställas att de samiska och finska befolkningsgruppernas behov beaktas på lika grunder.

Dessutom ska också lokala språkgruppers behov beaktas vid ordnande av kulturverksamhet.

Betänkande KuUB 14/2018 rd

6 §

Utvecklingsuppgift

Undervisnings- och kulturministeriet kan på ansökan anvisa en kommun eller någon annan aktör en utvecklingsuppgift som skapar förutsättningar för kommunernas kulturverksamhet. Genom utvecklingsuppgiften stöds kvaliteten, genomslaget, personalens kompetens, invånarnas jämlikhet och kommunernas inbördes samverkan i fråga om kommunernas kulturverksamhet.

Utvecklingsuppgiften är frivillig för kommuner och andra aktörer. Den som utför en utvecklingsuppgift ska med avseende på uppgiften ha mångsidig kännedom om kulturverksamheten på nationell eller regional nivå och tillräcklig kompetens.

7 §

Samverkan

För att främja denna lags syften och för att genomföra kommunens uppgifter enligt denna lag ska de olika kommunala sektorerna samarbeta med varandra.

Kommunen ska med beaktande av lokala omständigheter och resurser främja verksamhet som följer syftena och uppgifterna enligt denna lag i samverkan med andra kommuner, myndigheter och landskap samt med aktörer inom kultur- och konstsektorn och andra sektorer.

8 §

Framställande av information om och utvärdering av verksamheten

För att förverkliga denna lags syften och genomföra uppgifterna enligt denna lag samt för att utveckla kommunernas kulturverksamhet ska det framställas information och göras utvärderingar av verksamheten.

Undervisnings- och kulturministeriet beslutar om utveckling av riksomfattande framställande av information om kulturverksamheten och om utvärdering av verksamheten. Kommunerna deltar i utvärderingen av basservicen och vid behov i annat framställande av information.

Kommunen svarar för framställande av information om sin kulturverksamhet och för utvärdering av kulturverksamheten. Kommunen ska utvärdera genomförandet av kulturverksamheten som en del av utvärderingen och uppföljningen av kommunstrategin på det sätt som föreskrivs i 37 § i kommunallagen samt som en del av främjandet av hälsan och välfärden enligt 12 § i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010).

De centrala resultaten av utvärderingen ska offentliggöras.

9 §

Statsfinansiering

Bestämmelser om statsandel som beviljas för driftskostnaderna för allmän kulturverksamhet finns i lagen om statsandel för kommunal basservice (1704/2009).

Betänkande KuUB 14/2018 rd

En kommun samt i kommunen verksamma sammanslutningar och stiftelser som bedriver och främjar kulturverksamhet kan inom ramen för anslag i statsbudgeten beviljas statsunderstöd för kulturverksamhet eller för genomförandet av en i 6 § avsedd utvecklingsuppgift enligt vad som föreskrivs i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009). Kommunen eller en sammanslutning där kommunen har bestämmande inflytande kan dessutom i enlighet med vad som föreskrivs i den lagen beviljas statsunderstöd för anläggningsprojekt för lokaler som behövs i kulturverksamheten.

10 §

Ikraftträdande

Denna lag träder i kraft den 20 .

Genom denna lag upphävs lagen om kommunernas kulturverksamhet (728/1992).

Helsingfors 14.12.2018

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Tuomo Puumala cent
vice ordförande Sari Multala saml
medlem Li Andersson vänst
medlem Ritva Elomaa saf
medlem Eeva-Johanna Eloranta sd
medlem Jukka Gustafsson sd
medlem Kimmo Kivelä blå
medlem Hanna Kosonen cent
medlem Mikaela Nylander sv
medlem Ulla Parviainen cent (delvis)
medlem Pekka Puska cent
medlem Sari Sarkomaa saml
medlem Sami Savio saf
medlem Jani Toivola gröna
medlem Pilvi Torsti sd
medlem Rajja Vahasalo saml
ersättare Petri Honkonen cent (delvis)
ersättare Hanna-Leena Mattila cent.

Sekreterare var

utskottsråd Marja Lahtinen.

Betänkande KuUB 14/2018 rd Reservation

RESERVATION

Motivering

Regeringen föreslår att det stiftas en lag om kommunernas kulturverksamhet, som ska ersätta den gällande lagen från 1992. Utgångspunkten för lagen är att främja kreativ verksamhet inom konst och kultur samt jämlika möjligheter för olika befolkningsgrupper att ta del i konst, kultur och bildning.

Sannfinländarnas utskottsgrupp är i huvudsak tillfreds med propositionen, som relativt mångsidigt stöder såväl kommuninvånarnas som kommunernas livskraft. Syftet med propositionen är att revidera lagen om kommunernas kulturverksamhet så att den motsvarar de förändringar som skett i kommunernas kulturverksamhet och omvärld. Det är ett välkommet syfte. Det är likaså positivt att propositionen erkänner att det hör till kommunerna att respektera, dokumentera och förevisa kulturarvet, vilket utgör centrala uppgifter för museerna.

Sannfinländarnas utskottsgrupp anser det synnerligen viktigt att respektera och upprätthålla våra nationella traditioner. Museiverksamhet som värnar Finlands nationella historia och kulturarv ligger oss varmt om hjärtat. Vi vill säkerställa att hembygdsmuseerna får tillräckliga medel. Vi vill också uppmuntra museerna att dokumentera historierna om de föremål de har i sina samlingar och att utsträcka dokumenteringen av ortens historia till nutiden.

Tyvär tryggar propositionen inte de ekonomiska betingelserna för hembygdsmuseerna eller annan kommunal kulturverksamhet som dokumenterar värdefull historisk kunskap för kommande generationer. När kommunfältet kämpar med en stram ekonomi behövs det för kommunernas vidkommande positiva ändringar i statsandelssystemet för kommunal basservice och dess finansiering. Det kräver att indexfrysningarna inom sektorn återtå. Vi föreslår ett uttalande om detta. *(Reservationens förslag till uttalande 1)*

Vi känner likaså oro över att kommunerna saknar faktiska möjligheter att i samma utsträckning som tidigare stödjade hembygdsvorskning och annan kultur, eftersom finansieringen till kommunerna har dragits ned och även fortsättningsvis sjunker. För närvarande står det inte heller helt klart hur allvarliga negativa effekter den minskande finansieringen kommer att ge för kommunernas övriga kulturverksamhet. Vi anser att det till stöd för besluten i frågan krävs mer information, och vi föreslår därför ett uttalande i frågan. *(Reservationens förslag till uttalande 2)*

Förslag

Vi föreslår

att riksdagen godkänner två uttalanden.

Betänkande KuUB 14/2018 rd
Reservation

Reservationens förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att återta de indexfrysningar som hänför sig till statsandelarna till den del de gäller kommunernas kulturverksamhet.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen vidtar behövliga åtgärder för att bedöma hur besluten om besparingar påverkar hembygdsforskningen och kulturen.

Helsingfors 14.12.2018

Ritva Elomaa saf
Sami Savio saf